

2. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія / Людмила Віталіївна Рижак. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 537 с.

3. Філософія: Навч. Посібник / І.Ф. Наділений, В.П. Андрущенко, І.В. Бойченко, В.П. Розумний та ін. : За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997. – 584 с.

4. Предмет і проблематика філософії : навч. посіб. / за ред. М. А. Скринника та З. Е. Скринник. – Львів : Львівський банківський інститут Національного банку України, 2001. – 500 с.

УДК 349.3

Економічні науки

АНАЛІЗ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Федорович І.М.,

*к.е.н, доцент, доцент кафедри
фінансових технологій та банківського бізнесу
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна*

Складні економічні умови останніх років в Україні вказують на проблеми з виконанням державою своїх соціальних обов'язків. Уряду не вдалося зменшити рівень бідності шляхом підвищення зайнятості та доходів населення. Зіткнувшись із складними викликами, багато українських сімей перебувають у стані фінансової нестабільності. Відтак, наразі в Україні пріоритетним завданням є поліпшення соціальних стандартів та забезпечення соціальних гарантій, що мають сприяти створенню прийняттого рівня життя населення. Розвиток системи соціального захисту передбачає формування соціальних нормативів і встановлення на їх основі розмірів державних соціальних виплат, основною метою яких є контроль за соціальними ризиками [1, с. 68].

Основними чинниками, що негативно впливають на соціальний

розвиток України, є низька продуктивність у сфері соціального забезпечення, відсутність ефективно функціонуючого ринку праці, неоптимальна структура доходів населення, нестача механізмів для збереження доходів, відсутність системного підходу до соціальних гарантій, неефективні соціальні програми, недосконалість нормативно-правової бази в галузі соціального захисту та протиріччя в законодавстві, а також незадоволення соціальних потреб вразливих верств населення [2, с. 269].

Встановлення розміру мінімальної заробітної плати (МЗП) є ключовою стратегією для забезпечення гідного рівня життя громадян та дієвим засобом боротьби з бідністю. Загалом, МЗП визначається на рівні, який не нижчий за прожитковий мінімум. Згідно законодавчих та міжнародних норм, МЗП повинна бути не меншою за два з половиною прожиткових мінімуми. Проте, на практиці в Україні ця вимога не завжди дотримується, що помітно при порівнянні темпів зростання мінімальної зарплати та прожиткового мінімуму.

На рис. 1 відображено зростання розміру мінімальної заробітної плати в Україні впродовж 2010-2024 рр. Як свідчать наведені дані, щороку мінімальна заробітна плата поступово збільшується, починаючи з 869 грн. в 2010 р. до 7100 грн. на початок 2024 р., що вказує на зусилля уряду щодо підвищення заробітних плат, з метою зменшення рівня бідності серед населення. Однак, без додаткового регулювання урядом рівня інфляції, валютних коливань, змін у прожитковому мінімумі важко вплинути на реальне зростання добробуту громадян.

З рис. 2 помітно, що розмір прожиткового мінімуму на одну особу в Україні також постійно зростає впродовж 2010-2024 рр. (від 825 грн. у 2010 р. до 2920 грн. у 2024 р.), що свідчить про визнання державою необхідності збільшення мінімальних соціальних стандартів. Проте рівень прожиткового мінімуму не відповідає реальним потребам людей щодо забезпечення належного рівня життя. Відтак, з одного боку, спостерігається спроба уряду підвищити життєві стандарти через зростання прожиткового мінімуму, але з іншого - це вказує на інфляційні процеси.

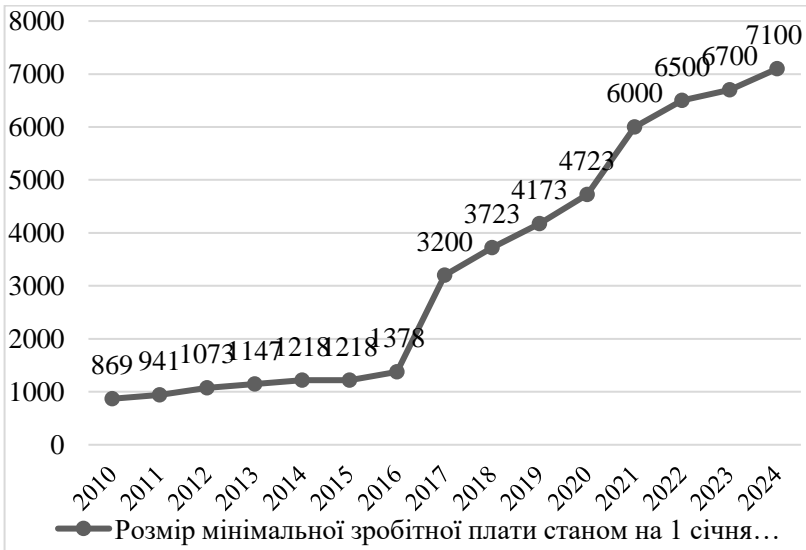

Рис. 1. Динаміка розміру мінімальної зарплати в Україні впродовж 2010-01.01.2024 рр., грн.*

*Побудовано автором за даними [3]

Рис. 2. Динаміка розміру прожиткового мінімуму в Україні впродовж 2010-2024 рр., грн.*

*Побудовано автором за даними [4]

Відтак, аналізуючи дані про прожитковий мінімум і мінімальну зарплату, стає зрозуміло, що досліджувані показники не відповідають реальним потребам людей. Аналіз свідчить, що прожитковий мінімум, який має забезпечувати основу для визначення соціальних виплат, є занадто низьким для того, щоб покривати основні потреби громадян, що вказує на серйозні прогалини в системі соціального захисту України. Однією з проблем цього є те, що при розрахунку не враховуються регіональні різниці у цінах та обсягів податків. В результаті, розмір прожиткового мінімуму часто є недостатнім та не відображає реальної картини, ігноруючи необхідність забезпечення необхідних соціальних гарантій [5, с. 123].

З метою усунення існуючих недоліків у визначенні прожиткового мінімуму, який є важливим для розрахунку соціальних гарантій, ми пропонуємо наступні шляхи: оновлювати перелік товарів і послуг, що входять у споживчий кошик з метою відображення реальних потреб людей; покращити метод розрахунку вартості цих товарів і послуг; використовувати європейський метод встановлення прожиткового мінімуму, який розглядає потреби середньостатистичної сім'ї, а не окремих осіб; враховувати податки при визначенні прожиткового мінімуму для людей, які працюють; збільшити законодавчо встановлений в бюджеті прожитковий мінімум до реального рівня.

Отже, соціальні стандарти і гарантії мають підтримувати гідний рівень життя, адже соціальна політика безпосередньо впливає на добробут найбільш незахищених членів суспільства.

Література:

1. Березюк С. В. Сучасний стан та особливості формування соціальних стандартів в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2021. № 4. С. 67-82.
2. Михайленко Д. Г., Рудика О. В. Еволюція наукових поглядів на визначення соціальних стандартів життя населення в умовах зміни економічних систем. Бізнес Інформ. 2021. № 11. С. 268-274.
3. Мінімальна зарплата в Україні. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/min/>.

4. Прожитковий мінімум в Україні. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/wagemin/>

5. Грановська І. В., Макаруч І. М. Інституційні засади фінансового забезпечення соціальних стандартів. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. Вип. 3(2). С. 122-128.

УДК 316

Соціологічні науки

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ВОЄННОЇ БЛОГОСФЕРИ УКРАЇНИ В МЕЖАХ YOUTUBE ПЛАТФОРМИ

Бахметьєва Алла Миколаївна,

канд. наук із соціал.ком., доцент

Шмалько Микита Романович,

магістрант

*Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара*

м. Дніпро, Україна

Анотація. У роботі визначались негативний та позитивний вплив медіадіяльності воєнних блогерів в Україні задля зрозуміння основних прийомів та можливостей функціонування воєнного дискурсу в межах YouTube платформи. Проводилась оцінка контенту, з урахуванням фаховості воєнних блогерів та їхньої залученості до формування порядку денного як в мережевому середовищі, так і в класичних медіа на основі аналізу діяльності провідних воєнних блогерів України на відеохостингу Ютуб.

Ключові слова: блогер, воєнна блогосфера, інформаційний вплив, YouTube-канал, контент.

Актуальність проблеми. З початку повномасштабного вторгнення популярність воєнних блогерів очевидна, але воєнна блогосфера ще малодосліджена. Під час війни в офіційних медіа, з об'єктивних причин, не може бути повної правди. Натомість, воєнні блогери вгамовують інформаційний голод, розширюють свою аудиторію та стають лідерами думок. Особливо впливові ті